

GAZETA LWOWSKA

BIURO REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11-12.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte
wolno od opłaty.

Telefony:
REDAKCJA:
21-18
ADMINISTRACJA:
21-17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPOŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĘTYCH
REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do
domu 480 z dostawą 590. Zamięscowa
miesięcznie: przesyłką pocztową 530 —
Zagranicą 7 — P. K. O. Nr. 141.690.

Ryby żywe, konserwy rybne poleca F-ma „ZAKOPANE” Lwów, Akademicka 24 — Leon Sapieży 25

Branie na lep.

„Bronimy demokracji i parlamentarizmu” wolają z lamów swej prasy rozmaici panowie. „Zbaczyszczono w naszych oczach ustroj demokracji”, „skorzystano z siły i przemocy, aby zohydzić i oplwać demokrację”, „w ustroju demokratycznym i parlamentarnym widzimy jedną drogę prowadzącą do potęgi Państwa”, wtórują im równie głośno „ideowi” pokrzywcy.

Takimi to niewątpliwie pięknie brzmiącymi frazesami a poza tem zresztą czem się da, mami się czytelników prasy antyrządowej, wielkie, szerokie masy wyborców. Jednym się tłumaczy, że chodzi o ich kieszenie, innym, że ich praca i wolność są zagrożone, innym wreszcie, że na podstawy etyczne i religijne Narodu dybie jakaś przewrotna, nie cofająca się przed niczem mafia. Tumanii się umysł, mający sądzić, się niepokoi, byle tylko masy wyborcze nie zrozumiały, o co naprawdę chodzi.

Warto się zaprawdę przypatrzeć, kto to są z jednej strony owi „obrońcy demokracji i parlamentarizmu” a z drugiej, kto to taki, co tak zjadnie na te dwie instytucje nastaje.

Otóż za tych pierwszych ogłosiła się gromnie jakaś opozycja.

Jest nią zaś przedewszystkiem t. zw. stronnictwo „narodowe” czyli endecja. Ta, poza owemi okrzykami nie podnosi żadnych pozytywnych hasel. Wycofała się nawet z kampanii, nawołującej do pseudo - prawdy. „Program wyborczy” tego stronnictwa wyraża się jedynie w szeregach pesymizmu i w rzucaniu garści frazesów hurra - partyjnych. Jedyną zdobyczką tej partii może być reszta popularności w sferach tradycyonalnych i nie chcących zrozumieć i się bawiących nawykłych do głosowania na endecję. Na szczęście ta kategoria obywateli usuwa się z szeregów coraz bardziej, poczynają bowiem zastanawiać się nad sytuacją w kraju.

Druga grupa opozycyjna, to centrolew. Był to od pierwszej chwili tak absurdalny zlepek najprzejrzystszych programów, pełen tak zasadniczych rozbieżności, że jego śmierć stała właściwie już u jego kolebki. Tak się też stało. Kolejno wyłamywały się z niego: chadecja, stronnictwo chłopskie, wreszcie sporo okręgów prowincjonalnych poszczególnych partij. Rozłam w łonie centrolewu odzwierciedla się bez przerwy w dalszym ciągu i odbiwać się będą napewno i po wyborach. Tu o jakikolwiek programie wyborczym mówić nie można, a w ślad za tem wyżej wspomnianą pseudo - hasła nie znajdują w tej grupie żadnego pozytywnego oparcia.

Jest jeszcze jedna grupa: listy mniejszościowe. Nie przedstawiają one żadnej faktycznej siły. Podzielone są na wiele list, poczynając od przorożych a kończąc na zdecydowanie separatystycznych. Ich siła przy wyborach jest pewna.

Zaś jako przeciwnik tych wszystkich „obrońców demokracji i parlamentarizmu” stoi obóz, który za-

Ż ostatniej chwili.

Minister Skarbu Matuszewski wygłosi jutro przemówienie na temat sytuacji gospodarczej w Polsce.

(Telefonicznie od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 listopada. Jutro z okazji wyjazdu z Polski doradcy finansowego p. Deweya, Minister Skarbu Matuszewski wygłosi przemówienie na bankietie pojeźnialnym, który odbędzie się w salach hotelu Bristol. Mowa Min. Matuszewskiego poświęcona będzie budżetowi na rok przyszły w związku

z załatwieniem odnośnego projektu na Radzie Gabinetowej. Niezależnie od tego Min. Matuszewski poruszy prawdopodobnie sprawę sytuacji gospodarczej Państwa ze względu na upływanie 3 lat od chwili opracowania planu stabilizacyjnego w czasie zaglądania pożyczki amerykańskiej.

Pożegnanie p. Deweya w Poznaniu.

Poznań, 5 listopada. (PAT.) W dniu dzisiejszym pożegnaliśmy Ziemstwo Kredytowe żegnało doradcę finansowego Rządu polskiego p. Deweya, który w tym celu przybył do Poznania. Wczorajem odbył się bankiet, na którym p. Dewey wygłosił dłuższe przemówienie, w którym między innemi odpowiedział:

Winszuję Panom tego, co już zostało dokonane, i wierzę, że rozum Polaków, oraz ich silny duch narodowy przewyższyć skutki struchniałych barier celnych, wzniesionych przez byłe państwa zaborcze i że praca nad coraz większą koordynacją całego kraju zostanie uwieczniona powodzeniem. W ciągu ostatnich dwóch lat przeżyliśmy niemiernie trudny okres gospodarczy, i wierzę, że osiągniemy już najniższy stopień i wkrótce przejdziemy

na wyższy szczebel poprawy. Mogę Panów zapewnić, że taka konjunktura istnieje obecnie na całym świecie i że jest ona wynikiem rozwoju powojennych stosunków, oraz że spadek cen na produkty pierwszej potrzeby nie minie ani jednego państwa, a wiele krajów cierpi więcej niż Polska. Polska może być dumna i cieszyć się, że posiada zrównoważony budżet, dodatni bilans handlowy i stałą walutę. Finanse kraju jako całości są w świetnych warunkach i gotowe wypłacić odpowiednio na przebudzenie się życia gospodarczego, które, jestem tego pewien, nastąpi przed upływem niewielu miesięcy. W zakończeniu p. Dewey wyraził żal, że musi Polskę opuścić i wznosił toast na cześć Narodu polskiego.

Przed ważnemi wydarzeniami w Finlandji.

Helsingfors, 5 listopada. (PAT.) Organ lapowców „Aktivist” po dłuższej przerwie ukazał się ponownie, przyczem zredagowany jest w bardzo wojowniczym tonie. W artykule wstępnym p. t. „Zbliża się decydująca chwila”, organ lapowców podkreśla między innemi, że mylnym jest zdanie, jakoby ostatnie wypadki były ciosem śmiertelnym dla ruchu lapowców. Obecnie nadchodzi czas — pisać dziennik

wykazać, czem jesteśmy, do czego dążymy i jakie mamy cele. Państwo

powinno być oczyszczone — to nasz warunek. W chwili obecnej jest nam potrzebna silna ręka bardziej, niż dyktolowykibądź. Kto nie kroczy z nami, nie jest nam potrzebny. Naprawdę cała Finlandja! Oczyszczona woła! — kończy pismo.

W dalszym ciągu artykułu zamieszczono są ostre słowa, skierowane nad adresem b. prezydenta prof. Stahlberga, który gorzko jest, według „Aktivist” politykę lewicową ścigać nowe nieszczęścia dla kraju.

rosli z dniem każdym w bute, coraz nowe zagarniali uprawnia, coraz dalej brnęli w swych dzikich uroszczeniach, pozabawionych granic i hamul-

Ci to panowie raczyli ostatecznie sami uznać, że obecna Konstytucja i obecny parlamentaryzm w Polsce nie są dobre. Ale czy mając w swem ręku ongiś pełnię władzy, do której obecnie tak tęsknią, cośkolwiek uczynili w tym kierunku, by zło naprawić? Owszem zło to wykorzystywali dla swych egoistycznych lub partyjnych celów a parlamentaryzm postanowili bronić dopiero wtedy, gdy Bezpar-

Rada Gabinetowa.

Warszawa, 5 listopada. (PAT.) Dnia 5 b. m. o godz. 17 odbyło się pod przewodnictwem Marszałka Piłsudskiego posiedzenie Rady Gabinetowej, poświęcone sprawom budżetowym.

Nadużycia podatkowe.

Katowice, 5 listopada. (PAT.) Dnia 4 b. m. urzędniczy Wydział skarbowy w Katowicach przeprowadził rewizję w biurach Generalnej Dyrekcji hr. Donnersmarcka w Karlsruhu, pow. Tarnowskie Góry. W czasie rewizji zajęto większą ilość korespondencji i ksiąg handlowych. Jak słychać, chodzi tu o poważne nadużycia na szkodę skarbu Państwa.

Wybuch gazów w kopalni.

Nowy Jork, 5 listopada. (PAT.) Jak donoszą z miejscowości Athens w stanie Ohio, w kopalni Millfield wskazał wybuchu gazów zasypanych zostało 150 górników.

Katastrofy w lotnictwie angielskiem.

London, 5 listopada. (PAT.) Dzienniki podnoszą alarm z powodu ciągłych katastrof w lotnictwie wojskowym. Wczoraj w ciągu jednego dnia zdarzyły się 3 katastrofy, których ofiarą padło 43 zabitych. Ogółem dotychczas w ciągu to miesiący znalazło śmierć w katastrofach lotniczych 60 lotników wojskowych, podczas gdy w r. 1929 cyfra ta wynosiła 42. Poza tem zabitych zostało 26 osób w katastrofach samolotów pasażerskich, a 48 ofiar pochłonęła katastrofa sterowca R. 101. Razem w roku bieżącym do obecnej chwili poniosło śmierć w katastrofach lotniczych 134 osoby.

Rozłam w angielskiem stronnictwie liberalnem.

London, 5 listopada. (PAT.) W związku z wczorajszem głosowaniem w sprawie wniosku dotyczącego bezrobocia, partji liberalnej zagroził poważny kryzys. List sir Johna Simona do Lloyda George'a z dnia 25 z. m. dziś opublikowany, stwierdza fiasco polityki rządowej i zapowiada zamiar zgłoszenia poprawek do ustaw przemysłowych. Sir Simon zaznacza w liście, że będzie głosował przeciwko rządowi. Przywódca liberalów Hutchison podał się do dymisji. Krząta pogłoski o możliwości przystąpienia jego do konserwatystów.

tyjny Blok wystąpił z myślą reformy. Nie bronili tedy nigdy i bronie nie zamysłają parlamentaryzmu. Bronią swę władzę, swego autorytetu i swej samowoli.

W dniach 16 i 23 listopada musi społeczeństwo polskie dowiedzieć, czy dalo się wziąć na lep takich frazesów, czy pozostało nadal partyjną gawiedzią i wyborczym plebeuszem, czy też doszło do tego, by przez wolę reformy ustroju znaleźć prawdziwą drogę do utworzenia siły moralnej, gospodarczej i politycznej Państwa.

Polityka Mussoliniego w świetle krytyki francuskiej.

„Pierwszym punktem zasadniczym w ostatniej mowie Mussoliniego jest — mówi senator Henry Berenger — zdanie następujące: „Italia nie rozpocznie nigdy pierwszej działalności wojennej, lecz zbroi się ona materialnie i duchowo dla celów obrony nie ataku”.

Drugim punktem jest ustęp, dotyczący rewizji traktatów. Brzmi on następująco: „Italia, na równi z Niemcami i Węgrami, domaga się rewizji traktatów z 1919 — 20 r. Żądanie rewizji traktatów nie jest bynajmniej casus belli w naszym pojęciu, albowiem możliwość rewizji przewidziana jest i zawarta w pakcie Ligi Narodów”.

Po trzecie zaś, jak wywodzi senator Berenger, Italia zawarła szereg przymierzy, niezbędnych, zdaniem Mussoliniego, „dla swej ekspansji etnicznej”. „Nazse aljans mają wartość i trwałość bezwzględna, podkreśla Mussolini, naszym przyjaciółmi dostrzegamy wierność”.

Wreszcie — czwarty i ostatni punkt: „Faszyzm nie jest wytworem specyficznie włoskim, ma on obecnie charakter zjawiska ogólnego, światowego, nadchodzą bowiem chwila, gdy Europa musi się wypowiedzieć za lub przeciw faszyzmowi”.

„Mussolini — stwierdza sen. Berenger — zastrzega się przed zarzutem wojowniczości, ale jednocześnie mówi o trwałości aljansów i o bezwzględnej oporczy, jakie udzieli swym aljantom. Znaczy to, iż w razie gdyby który z aljantów Italii podjął akcję wojenną, będzie poparty przez Italję”.

Taki a nie inny sens ma to oświadczenie.

„Tymczasem aljantami Italji są państwa takie jak: Bułgaria, Węgry, Austria, Niemcy, Sowieci i być może Turcja. Zatem pokój Europy zależy jest od pokojowych tendencji i zamiarów wyjątkowośnionych państw. Już to samo wystarcza, aby państwa Zachodu, a w szczególności Francja, zwróciły baczną uwagę na ten fakt”.

„Poza tem — kontynuuje senator

Berenger, — Mussolini łączy widocznie kwestię rewizji traktatów z kwestią rozbrojenia. Jest to w bardzo rozrzuć sposób zaznaczony fakt po rozumienia Italji niemieckiego.

Wreszcie, jeżeli weźmiemy pod uwagę passus o ekspansji — faszyzmu poza granice Włoch, to czyż nie narzuca się tu jasno myśl o przyjaźni między czarnymi kuszulami a Hitlerem, między faszyzmem włoskim a Stalowym Kaskiem?”.

Sądz, iż w mowie Mussoliniego znalazła sobie wyraz przewaga polityki wewnętrznej nad zewnętrzną, pomieszanie jednej z drugiej. A jak do-

tąd, zasadą każdej dyplomacji każdego kraju było niezmieszanie się do spraw wewnętrznych sąsiadów bliższych i dalszych.

Wszystkie te wywody Mussoliniego w łączności z ogólną sytuacją w Europie Środkowej nie mogą napawać optymizmem na przyszłość. Francja nie może mimo to zejść z linii swej polityki i musi starać się utrzymać pokojowy status quo w Europie, co jest znów gwarancją bezpieczeństwa nie tylko jej samej, ale i wszystkich pokojowo usposobionych krajów. Francja dziś jak i wczoraj stoi w obronie pokoju, ale pokoju takiego, któryby nie był codziennie wystawiany na ryzyko gwałtownych przewrótów, ani gróźb i bicia pięścią w stół”.

W. W.

Olbrzymi płatowiec niemiecki wyruszył w podróż nad Atlantykiem.

Berlin, 5 listopada. (PAT.). Dziś w południe wystartował z Altenheim do lotu ponad Atlantyk niemiecki wodnopłatowiec „Do X”. Odłot odbył się w obecności licznych przedstawicieli prasy i operatorów filmowych. Pierwszy etap lotu widł z Altenheim do Konstancji, a dalej wzdłuż Renu przez Fryburg i Bazyleę. Opuszczenie się na wodę po nieprzerwanym pięcio-

godzinnym locie nastąpiło w pobliżu wielkiego hangaru w amsterdamskim porcie lotniczym. Dalsza trasa ma wiodć przez Havre do Lizboń, skąd zacznie się pierwszy szlak nad morzem do wysp Azorskich, długości 1200 km. Wodnopłatowiec zaopatrzony jest w 12 silników i może zabrać na pokład 170 osób.

Dalsze rewizje w Austrii.

Wiedeń, 5 listopada. (PAT.). Poszukiwani za tajemni składami broni trwały i dziś. Tak w Wiedniu jak i w prowincji. Rezultaty poszukiwań były, jak słychać, nieznaczne. Dzienniki lewicowe donoszą, jakoby rząd zamierzał rozwiązać socjalistyczny Schutzbund. Socjaldemokraci oświadczają, że są na te ewentualność oddawna przygotowani i że Schutzbund w razie rozwiązania przekształci się w inną organizację. W kołach rządowych oświadczają, że nie nie wiadomo o zamiarze rozwiązania Schutzbundu.

Wiedeń, 5 listopada. (PAT.). Wiede

urzędowego komunikatu, skonfiskowano w czasie wczorajszych rewizji następujące materiały wojenne: 4075 karabinów, 20 karabinów maszynowych, 36 rewolwerów, 360.000 sztuk naboju do karabinów i karabinów maszynowych, oraz 36 granatów ręcznych, komplet tajnej strażnicy radowej nadawczej w Insbrucku oraz kompletny garnitur reflektorów w Wiener Neustadt.

Ze strony socjal. demokratycznej twierdzą, że dane zawarte w komunikacie urzędowym są nieokreślone.

Żądanie uwolnienia gen. Valeniusa.

Helsingfors, 5 listopada. (PAT.). Z różnych okolic donoszą, że po wsiach zbierane są podpisy na memoriale, które żąda nacychmiastowego zwolnienia gen. Valeniusa. W Riwanii zbierze podpisy zwrócił się do miejscowej organizacji Schutzkoru z zapytaniem, czy członkowie tej ewentualnie zgodzą się wziąć udział w wyjeździe do Helsingforsu. Celem tego wyjazdu

miałoby być uwolnienie gen. Valeniusa. Osoby, do których wyżej wymienieni wysłannicy zwrócili się, opowiadają, że memoriał jest zredagowany w bardzo ostrej formie i między innymi powiedziane jest w nim, że o ile rząd nie zwolni nacychmiast gen. Valeniusa, podpisani urzędnicy nowy pochodzą na Helsingfors i podejmą energiczne kroki.

Nagroda Nobla w dziale literatury.

Sztokholm, 5 listopada. (PAT.). Tegoroczna nagroda Nobla w dziale literatury przyznana została amerykańskiemu powieściopisarzowi Sinclairowi Levisowi.

Sztokholm, 5 listopada. (PAT.). Na groda literacka Nobla od r. 1901 roz-

dana była 30 razy. W tym roku Ameryka otrzymała tę nagrodę po raz pierwszy. Dotychczas nagrody otrzymali: Francja i Niemcy po 5 razy, Norwegia i Anglia po 3, Polska, Szwecja, Danja, Włochy i Hiszpania po 2 razy, Szwajcaria, Belgja i Indie i raz.

Zmniejszanie się bezrobocia w Polsce.

W ciągu września b. r. nastąpiło w Polsce dalsze zmniejszenie ilości bezrobotnych do 167.454 osób na dzień 4 października 1930 r. W porównaniu z końcem sierpnia b. r. stał się spadek o 9.316 osób. Zmniejszenie liczby bezrobotnych nastąpiło prawie we wszystkich działach. Dzięki powiększeniu zatrudnienia w przemysle włókienniczym ilość włókienników pozostających bez pracy zmniejszyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 3.299. W związku z robotami polnemi przy zbiorach okopowin zmniejszyła się również o 3.658 osób ilość robotników niewykwalifikowanych.

Liczba bezrobotnych pracowników budowlanych spadła o 868, górników o 814, w innych zawodach o 644. Wzrosł liczb bezrobotnych o 252 zaznaczył się jedynie wśród pracowników umysłowych.

Zmniejszyła się również we wrześniu o 26.688 do 63.183 liczba robotników, pracujących mniej niż kilka tygodni dzięki spadkowi ilości robotników, pracujących 5, 4 i 3 dni w tygodniu. Nieznacznie powiększyła się natomiast liczba częściowo zatrudnionych przez dwa dni w tygodniu.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 6 listopada 1930.

RUCH SŁUŻBOWY W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI.

Sądy Okręgowe:

Mianowani:
J. Łukasewski Michał, sędzia S. pow. w Kutach — podprokurator S. O. w Złoczowie 19. V. 1930 r.

Sądy Powiatowe:

Mianowani:
Dr. Zając Aleksy, sędzia S. pow. w okr. S. Ap. we Lwowie — sędzią S. pow. miejskiego we Lwowie 19. V. 1930 r.
Dr. Feder Jan, sędzia S. pow. w okr. S. Ap. we Lwowie — sędzią S. pow. miejskiego we Lwowie 19. V. 1930 r.

Przeniesieni na inne miejsca służbowe na skutek podania:

Jacykiewicz Julian Józef, sędzia S. pow. w Delatynie — na stanowisko sędziego Sądu pow. w Samborze, 19. V. 1930 r.

Ujwary Stanisław, sędzia S. pow. w Czarnym Dunaju — na stanowisko sędziego S. pow. w Brzesku, 19. V. 1930 r.

Wyznaczony naczelnikiem sądu powiatowego:

Jorkasch Koch Władysław, sędzia S. pow. w Złoczach — naczelnikiem Sądu pow. w Złoczach, 19. V. 1930 r.

(„Monitor Polski” Nr. 252, z dnia 30 października 1930.)

PRZENIESIENIA W SZKOLNICTWIE POWSZECHNEM.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego, przeniosło na własne prośby z dniem 1 września 1930 r. p. Ludwikę Cabicarównę, nauczycielkę 7 kl. publ. szk. powz. im. św. Kingi w Strypu, na 1 kl. publ. szkoły powz. im. św. Elżbiety w Strypu, oraz z dniem 1 października 1930 r. p. Helenę Anweilerównę, nauczycielkę 2 kl. publ. szkoły powz. w Szwękowicach, powiatu Czortków, do 3 kl. publ. szkoły powz. w Kołdzianach, p. Bronisławę Antochową naucz. 2 kl. publ. szkoły powz. w Nagórzanach, powiat Czortków, do 7 kl. publ. szkoły powz. w Białej, p. Cecylję Banasiową, nauczycielkę 5 kl. publ. szkoły powz. w Grodzisku Górnym, powiatu Łańcut, do 3 kl. publ. szkoły powz. w Biedaczowie, powiatu Łańcut, oraz p. nauczycielkę 7 kl. publ. szkoły powz. w Komarnie, powiatu Rudki, do 7 kl. publ. szkoły powz. żeńskiej w Starym Samborze, p. Jadwigę Chachamowicz, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Lutowskich, powiatu Lisko, do 5 kl. publ. szkoły powz. w Tuszanowicach, p. Czesławę Delanowską, nauczycielkę publ. szkoły powz. w Hlibowie, powiatu Skalat, do 6 kl. publ. szkoły powz. w Grzymalowie, powiatu Skalat, p. Marię Holubowicz, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Saczynie, kl. publ. szkoły powz. w Perłowcach, powiatu Stanisławów, p. Karola Drynda, nauczyciela 7 kl. publ. szkoły powz. im. Kollataja w Drohobyczu, do 7 kl. publ. szkoły powz. im. Konarskiego w Drohobyczu, p. Zofję Olejowską, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Woronowie powiatu Rawa Ruska, do 2 kl. publ. szkoły powz. w Stajach, p. Jadwigę Pieliuchową, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Igrzyskach, powiatu Tłumacz, do publ. szkoły powz. w Jakówcu, powiatu Horodenka, p. Karolinę Pilińską, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. żeńskiej w Boryslawie, do 7 kl. publ. szkoły powz. żeńskiej w Tuszanowicach-Wolance, p. Olęę Seredową, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Prowale, powiatu Żółkiew, do 7 kl. publ. szkoły powz. w Żółtanchach, powiatu Żółkiew, p. Zofję Sztaaszkiewiczównę, nauczycielkę 7 kl. publ. szkoły powz. w Gwoźdzu, powiatu

Uczony amerykański o Polsce.

Profesor Ormand Beck, wybitny socjolog, znany ze swych studiów nad narodowościami, które wchodzi w skład ludności Stanów Zjednoczonych, wygłosił przed kilku dniami odczyt, w którym między innymi powiedział: „Polska jest arystokratycznym uspołecznieniem, a nawet wielkimi polski posiada dużo szlachetności, która go wyodrębnia od innych narodowości. Szlachetność ta wypływa z polskiej kultury, która pierwsza w wiekach średnich czuła była na renesans; odróżnienie to ominięło Austrię, Czechy, a teren odczyt powieści znalazło w Polsce, która już wtedy posiadała wysoki stopień kultury. Kraków posiadał już wtedy słynny uniwersytet, a późniejsze rozbrojenie, nie zdołało wykorzystać polskiej kultury, która ponadto oporczyła nigdy nie gasnące słońce patriotyzmu”.

„A co wnoszą Polska do życia kultury amerykańskiej? Najpierw zamilowanie piękna. Polska jest wieksem artystą od Anglika, Skandynawczyka, od przeciętnego Amerykanina. Po drugie Polska łączy artystyzm z praktycznością, która Ameryka przedewszystkiem podziwiała. Po trzecie Polska cechuje patriotyzm. Przed wojną światową prawie nikt nie wierzył w zmartwychwstanie Polski. Ale Polska wykazała swą wiarę i elokwencję, nieczem niewzruszona, w następstwie czego powstał cud, jaki zadziwił świat cały: zmartwychwstania Polski”.

Kolomyja, do 7 kl. publ. szkoły powszechnej im. Kościuszki w Kolomyji, p. Alfreda Sygnatowicza, nauczyciela 6 kl. publ. szk. powsz. w Kosowie, powiatu Czortków, do 3 kl. publ. szkoły powsz. w Białoboni, p. Helenę Szewalową, nauczycielkę 4 kl. publ. szkoły powsz. w Białoboni, powiatu Rzeszów, do 4 kl. publ. szkoły powsz. w Bouchwale, p. Jadwigę Świąrcównę, nauczycielkę 2 kl. szkoły powsz. w Opalenicach, powiatu Łańcut, do 3 kl. publ. szkoły powsz. w Grodzisku Dolnym i ks. Antoniego Szynala, nauczyciela religii rzym. kat. szkoły powsz. w Nizankowicach, powiatu Przemyśl, do 7 kl. publ. szkoły powsz. w Boryslawu, oraz z dniem 1 lutego 1937 r. p. Kazimierę Sygnatowiczową, nauczycielkę 2 kl. publ. szkoły powsz. w Kosowie, powiatu Czortków, do 3 kl. publ. szkoły powsz. w Kalinowszczyźnie.

Stulecie brytyjskiego Tow. geograficznego

W dniu 27 października br. zakończone zostały kilkunastodniowe uroczystości, które obchodziło Brytyjskie Towarzystwo Geograficzne w rocznicę stulecia swego istnienia. W październiku 1830 r., za panowania króla Jerzego IV, założone zostało rzeczzone Towarzystwo, którego pierwszym prezesem był król. W owym czasie wiele części świata nie było jeszcze zbadanych. Zrókła Nilu stanowiły nieprzekłonią tajemnicę; nikt nie myślał nawet jeszcze o dotarciu do któregoś z biegunów; niczyja stopa nie dotknęła jeszcze górskich szczytów Azji, Afryki i wreszcie nie była jeszcze odnaleziona droga Północno-Zachodnia, ani Północno - Wschodnia do Azji.

Zasługa Towarzystwa Geograficznego Brytyjskiego polega przeważnie na wydatnym współdziałaniu we wszystkich zdobyciach krajoznawczych, bądź dzięki wysłaniu własnych ekspedycji, jak np. pod przewodnictwem Józefa Thomsona na terytorium Kony, a także podługnowej ekspedycji kapitana Scotta,

PICIE HERBATY RIEDLA
Lwów, Rutowskiego 3.

MICHAŁ ROLLE.

Lwowska Boża rola.

(Pogadanka wygłoszona w Zauszki przez radio).

(Dokończenie.)

Nowa grupa mogił — to pole Uczestników Powstania Styczniowego, których egzystyngny zastęp szczupielej w naszych oczach z rokiem każdym. Strącają postać na skalnych złomach olbrzymia potęg wieńsiana z rozwiniętą chorągwią w dłoni, która podobizna zagadkowego człowieka, który zjawia się przed laty we Lwowie, zwrócił na siebie od raz powszechną uwagę. Kim był ten weteran 1863 r.? Wie Bóg, wie podobno również i złożysty biskup Bandurski, przed którym w spowiedzi przedgonionej wyjął miał on tajemnicę swego życia i nazwiska.

Słusznie w SS. Miśkierdziej, spisał w komórkę obok stajni, nad skromnym jego łóżem wisiał na ścianie cenny rytyng: w chwilach wolnych od zajęć gospodarczych czytał dzieła francuskie, Dziwny chłop, bo za takiego pragnął uchodzić do Szymon Wizunus Moczydłowski Szydwiłski Jak wieść nie miał, żył wśród nas pod tem nazwiskiem, jeden z ksiądz Świątoplek Mirskich. Owiany legendą tkwił w brzoźnie odłany wśród swoich towarzyszy broni: skromny i niezłomny do zgonu. Nie opuszczają go i po śmierci przeżycy Ludomir Benedyktowicz,

bądź też przez wydatne popieranie wszelkich tego rodzaju imprez naukowych. Świątujące w chwili obecnej

Setna rocznica Powstania Listopadowego.

Na posiedzeniu Prezydium komisji organizacyjnej Komitetu warszawskiego obchodu stulecia Powstania Listopadowego przyjęto teksty aktów erekcyjnych, które mają być wmurowane w stóp pomnika na Woli i Grochowie. Teksty te opracował dyr. Muzeum Narodowego prof. Gembarski.

Tekst aktu erekcyjnego, który wmurowany będzie pod pomnikiem gen. Sowińskiego, brzmi jak następuje:

„Roku 1930, dnia 30 listopada w miejscu krwawej, a ostatecznej walki w obronie stulecia wolności stoczonej w roku 1831 w dniu 6-ym września. Komitet obchodu setnej rocznicy Powstania Listopadowego dla upamiętnienia uobaterskiego czynu żołnierskiego kładzie kamień węgielny pod pomnik

swój jubileusz Towarzystwo, którego przewodniczącym jest admirał Goodenough, liczy 6.000 członków.

generała Józefa Sowińskiego, dowódcy załogi tej fortecy, który legł tu na stanowisku z bronią w ręce, nie przyjmując łaski nieprzyjaciela”.

Pod pomnikiem — mauzoleum na Grochowie wmurowany będzie akt erekcyjny następującej treści:

„Roku 1931, dnia 25-go lutego na pobojowisku Grochowskiem walk nie liczonego wojska polskiego z przeważającymi siłami rosyjskimi, stoczonego roku 1831 w dn. 19, 20 i 25 lutego, Komitet obchodu setnej rocznicy Powstania Listopadowego kładzie kamień węgielny pod pomnik dla uczczenia tych walk bohaterskich”.

Wykonanie tych tekstów na pergaminie powierzono art. rzeźb. Zerychowi.

Sprawa inwalidów w Polsce sprawą honoru społeczeństwa.

Otrzymujemy następującą odezwę: W rozgarze dzisiejszego życia ze szło na plan ostatni rozumienie społecznego interesu. Ciepłospołeczności — to korzyść dozna, dla której poświęca się wiele, a przede wszystkim nie przywiązując się do tego, co obecnie, lekceważąc się dowo, honor i ludzi. I dlatego, gdyby było inaczej, wówczas ci wszyscy, dzięki którym obfitę dani nie krwi i kalcetwa ocalała godność narodowa, nie byłiby zapomniani. Jednakowoż tak nie jest. O inwalidach wojennych społeczeństwo preukto zapomniało. I dziś pod strzechy najofiarniejszich synów Ojczyzny zw tała nieubłagana i straszliwa nędza! W załęczonych od wilgoci norach, złamani na ciele i duszy, dogorywający ci ofiarnicy, dzięki którym krajowej pracy cięższym się wolnością. I chcieliśmy nas już dwadzieścia lat od chwili ukończenia wojny, społeczeństwo nie spłaciło inwalidom najpilniejszego długu — długu wdzięczności! Społeczeństwo nie zajęło się losem tych ciężko okaleczonych synów Ojczyzny, których dni życia na ziemi są policzone.

Jeśli w innych państwach inwalidów wojennych otoczono troskliwą

opieką, jeśli wybudowano tam nietykko domy dla inwalidów, alpałace, to w Polsce społeczeństwo jest głuche na stłumiony okrzyk rozpacz, wydobywający się z rzeszek pluc inwalidów, przeżartych gruźlicą. Niechaj ci wszyscy, dla których służy honor, Ojczyzna, kierzyna i bśi nie są pastermi dźwiękami, niech ci wszyscy raz danego przyrzeczenia dotrzymać potrafią i nie odmówią inwalidom swej pomocy!

Dziś w dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległego państwa Polskiego, akcja rozsprzedaży nalepek na dzień 11 listopada, prowadzona przez Związek Inwalidów Wojennych R. P., z której szły przeznaczony jest na fundusz budowy dom inwalidów wojennych w Polsce, powinna doznać w społeczeństwie takiego przyjęcia, na jakie zasłużyli sobie obrońcy Ojczyzny. Niechaj w jak najkrótszym czasie stanie się gromadzi inwalidów wojennych, którzy Polska zasłużył swoim obrońcom dawno ofiarować powinna!

Niechaj akcja każdego prawdziwego Polaka w dniu wspomnianej rocznicy Powstania Państwa Polskiego z wielko-

wej niewoli, odozbią nalepek inwalidzie.

Kupując nalepkę na dzień 11 listopada, spłacacie w ten sposób, choć w najkrótszej formie dług wdzięczności, zaciąganej wobec inwalidów wojennych w pamiętnych dniach walki o wolność i niepodległość Narodu Polskiego!

Dalsze wyniki wyborów w Stanach Zjednoczonych.

Waszyngton, 6 listopada. (PAT.). W odbytych wczoraj wyborach jednej trzeciej części członków senatu wybrano 20 demokratów i 13 republikanów. Wyniki z dwóch okręgów są jeszcze wątpliwe. Demokraci posiadają obecnie w senacie na ogólną liczbę 96 miejsc, 46 mandatów.

W wyniku wyborów do izby reprezentantów republikanie zdobyli 136 miejsc zaś demokracji 193. Brak jeszcze danych dotyczących 106 kandydatów.

Hittler szuka zwolenników.

„Lietuvos Ziniot“ podają, iż niedawno niektórzy z Niemców kłajpedzkich otrzymali z „National Socialistische Deutsche Arbeiterpartei“ blankiety deklaracji z propozycją wstąpienia do tej partii. Do blankiet zostały dołączone listy, w których zarząd partii oświadcza, iż adresat dobrze jest znany, jako wierny syn Niemiec, to też ma wypełnić blankiet i wysłać go do Monachium, skąd otrzyma dalsze wskazówki.

Sprawy podatkowe.

Minister skarbu, na zasadzie art. 94 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym, upoważnił już skarbowe i sąski Urząd Wojewódzki do umarzania podatku przysługującego od obrotu, przysługującego od transakcji kasowych, dokonywanych na krajowych giełdach zbożowo-walutowych wszelkiego rodzaju zbożom.

Powysza ulga ma zastosowanie do obrotów, osiągniętych począwszy od 1 listopada br.

Jednocześnie zostanie ograniczony pobór zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu, uzyskanego z wymienionych transakcji giełdowych.

2) stanęli synowie wszystkich ziem polskich, stanęli Polacy z Oceanu, a ty, królestwo Bóg pozwolił żyć w wolnej niepodległej Polsce, uderz żołnierzy i śmiertelnych szczytów bohaterów, którzy krwią swoją serdeczną stwierdzili niezwalniającą polską Lwowa, wykreślił granice Rzeczypospolitej.

Tych, co odeszli, a na wdzięczną pamięć długich pokoleń rzetelnie zasłużyli, leży w lwowskim Pantheonie na rodzowym legion cały. Reprezentowane są wśród nich wszystkie stany i zawody, a iluż bezimiennych lumnary kryją te groby, bo niekiedy zasługa do publicznej docierała wiadomości, niejedna cicha, a bardzo ważna praca u podstaw pozostała przed okiem i uchem ludzkiem w ukryciu.

Począwszy od grobowca, kryjącego serce Ordona, którego nazwisko spularyzował Mickiewicz w świecie całym i wspaniałego pomnika poezy-żołnierskiej, Severyna Gozdzickiego, pamięć również winniśmy o Wielkim Prezydencie Lwowa Tadeuszowi Rutowskiemu i tuż obok pochowanym kuratorze Stanisławowi Sobińskiemu. Artur Grotgier i Maria Konopnicka, twórcy „Woju“ i twórczy „Roty“ — to dwie postacie szczytowe naszego społeczeństwa, które dzięki wspomnianym dziełom żyć będą w pamięci wszystkich tam, gdzie jest bóg serca polskie, rozbrzmiewa mowa polska.

Pominać również nie mamy prawa grobow k. Kalinki, autora „Sejmu czterolitego“, Antoniego Malek-

Jana Grzegorzewskiego, Władysława Łudwickiego, Piotra Chmielowskiego, Ludwika Kubiś, Henryka Schmitta Karola Szajnchowa, Kawerańskiego, Ludwika Finkla, Józefa głębię nauk, wielkiego talentu pisarskiego i gorącego partyjotw.

Dalej wymieniaczemy wielu pokoleń kobiet polskich: Antoniny Machajczkowskiej, Kamili Poh, Wiktorii Niedziałkowskiej, Zofii Szrakowskiej i Stefani Wechslerowej.

Franciszka Smolki, Ottona Hausnera i Tadeusza Romanowicza.

Literatów, poetów i publicystów: Karola Balińskiego, poetki Bartusówny, Kazim. Ostaszczyńskiego-Barańskiego, Rodadca-Biernackiego, Aurelio Urbanickiego, Marijana Gawełkiewicza, Włczyńskiego, Stanisława Schmid-Replowskiego, Juliusza Starka, Karola Brzozowskiego, Władysława Belzy, Walerego i Bronisława Łozińskiego, płata z Oleksa, Jana Dobrzańskiego, Platona Kosteckiego, Franciszka Jaworskiego, Aleksandra Vogla, Adama Kreczowieckiego, Gabrieli Zapolskiej, Henryka Rewakowicza, Tadeusza Czapskiego — trudno wliczać wszystkich.

Muzyków: Henryka Jareckiego, Jana Galla, Józefa Niekorowicza (twórca arji do chorali Ukraińców), Karola Mikulego, Mieczysława Sołtysa. Artystów-malarzy: Jędrzeja Grabowskiego, Ferdynanda Lefflera, trzech pokoleń Reychandów, Michała Sozańskiego i ser-

Akcja przedwyborcza.

ZYDZI GŁOSUJĄ NA LISTĘ Nr. 1.
W niedzielę z b.m. odbyło się w Komarnie ogólne zebranie obywateli żydowskich pod przewodnictwem wiceburmistrza p. dr. Nagelberga. Referat o sytuacji wyborczej wygłosił reprezentant żyd. grup gospodarczych p. Natan Schapira ze Lwowa, pozem jedynomyślnie i z entuzjazmem uchwalono poprzec listę BBWR.

Onegdaj odbył się w Mościskach pod przewodnictwem p. A. Katza, wice zyd. kupców i rękodzielników, na którym referował delegat lwowskiego J. Chazurim p. Jakób Schlechter pozem uchwalono solidarnie głosować na listę Bezpartyjnego Bloku.

WIECE W POWIECIE PRZEMYSKIM.

Na terenie powiatu przemyskiego odbył się cały szereg wieców związanych z akcją wyborczą z inicjatywy BBWR. Na wiecu w Dusowcach przemawiali p. Kwaśnicki i Malik; osób ponad 200. Zebrania w Krzywcze, Hucze i Hurku liczyły po 300 osób. Tego samego dnia odbyły się wiecy w Krynku, Ciszowie, Bivlinie, w Grochowcach i Puklichach oraz Trójkach. Wiece te odbyły się przy bardzo licznym udziale ludności bez różnicy narodowości. Wszędzie nastroj był bardzo podniosły, a zebrani jedynomyślnie uchwalili rezolucję oddania swych głosów tylko na listę B. B. W. R.

RUCH WYBORCZY W ZAGĘBIU NAFIOWEM.

W Schodnicy urządzono olbrzymi wiec w obecności 1.000 osób, na którym przemawiał kandydat z listy Nr. 1 dr. Wojciechowski. Odsłone rezolucję przyjęto przez aplauzy.

W Borsławiu z listopada b. r. odbył się wielki wiec w sali kina Palace. Obecných 800 osób. Przemawiał dr. Bombach ze Lwowa. Na zebraniu tem uślował przemawiać dr. Gusman

**NAPRAWIA
KALOSZE
BUCKI z gumowemi spodami**
PAROWA WULKANIZACJA GUM
ŁWÓW, MICHAŁA 8
(bożna ul. Kościuszki) Tel. 48-52.

z ramienia 14-ki. Uczestnicy jednak niepozwalali sobie narzucić hasła 14 i mowca musiał zrezygnować z występu. Rezolucję na rzecz listy 14 przyjęli jednomyślnie. Tego samego dnia popołudniu uślował przemawiać na innem zebraniu na rzecz 14 niejak dr. Gellber. Jednakże żadnych rezolucji lista ta zdobyć nie zdołała. Taki sam los spotkał 14 w Tustanowicach. — Natomiast wiece jedyńki, organizowane w Hubieru i Bani Kowtowickiej, odniosły pełne zwycięstwo.

W Drohobyczu, w Polminie, odbył się wielki wiec kobiet pod przewodnictwem p. Karczmarskiejowej. Po referacie p. Majerowej, która w swem przemówieniu zwróciła uwagę, że kobiety mające prawo głosu wyborczego, zdecydowały mogą o wyniku wyborów — jedynomyślnie powzięto rezolucję, iż obowiązkiem każdej kobiety jest poprzec listę Nr. 1.

RADZIECHOWSKIE NA RZECZ LISTY Nr. 1.

Akcja wyborcza BBWR. w powiecie radziechowskim postępuje w tym tempie naprzód; świadczy o tym liczne wiece, które odbywają się na tym terenie jednocząc ludność miejscową w spólnej pracy dla dobra Rzeczypospolitej. Dnia 2 listopada odbył się w Radziechowie wiec Inwalidów Wojennych z całego powiatu, obecných na wiecu było ponad 400 osób bez różnicy narodowości. Przy podniesionym nastroju zebranych zapadły rezolucje oddania swych głosów na listę BBWR. Takie same uchwały bez-

względne poparcia listy Nr. 1 powzięto również na wiecach w Niestanach, Pawłowcu i Kulikowie.

STRYJA ZA LISTĄ Nr. 1.

Dnia 1 b.m. odbył się w Stryku imponujący wiec BBWR. Wiec zgł. prof. Klein, a obszerny referat wygłosił dr. Wojciechowski.

Obóz Marszałka łączy w sobie ludźmi bez różnicy wyznania i narodowości, czego dowodem jest urządzone w Stryku z b.m. plenarne zebranie członków Tow. J. Chazurim. Zgromadzeni rzemieślnicy uchwalili rezolucję, że jedynie popierać będą kandydatów listy Nr. 1.

INTELIGENCJA SAMBORSKA ZA LISTĄ Nr. 1.

W dniu 31 października br. odbyło się zebranie wyborcze BBWR. w Samborze urzędowym wszystkich dekanatów i zawodów wolnych pod przewodnictwem p. Maksymowicza. Zebranych było ponad 300 osób. Na wiecu zapadła jedynomyślna uchwała bezwzględne poparcia listy Nr. 1 i oddania swych głosów jawnie.

ZEBRANIE W POWIECIE KAŁUSKIM.

W Kałuszu w dniu 1 b.m. odbył się z inicjatywy BBWR. wiec robotniczy TESPu pod przewodnictwem p. Kowalskiego. Uchwalono na nim bezwzględnie oddać swe głosy tylko na listę Nr. 1. Dnia 2 b.m. odbył się wielki wiec przedwyborczy, na którym przemawiali dr. Wojciechowski, dr. Seidler i inni. Uchwalono również głosować na listę Bezpartyjnego Bloku.

Ponadto odbyły się w dniu 1 b.m. wiece w Wojniłowie, Siwcu Wojniłowski i Kudłatówce, na wszystkich powyższych zebraniach zapadły rezolucje poparcia listy Nr. 1.

Licznie zebrana ludność na wiecu w Tomaszowie obok Kałusza oświadczyła jednomyślnie, że tylko na listę Nr. 1 odda swe głosy.

WIECE W PRZEWORSKU.

Z inicjatywy powiatowego Biura Wyborczego BBWR. w Przeworsku urządzone wiece i zebrania w następujących gminach: Gorliczyna przy udziale około 300 osób, Jagiella Góś, Manaster, przy udziale 400 osób, Kańczuga, Grzeska i Sietierz. Na wszystkich tych wiecach licznie zebrana ludność bez różnicy przekonań narodowych i religijnych oświadczyła się tylko za listę Nr. 1, na czele której stoi Marszałek Piłsudski.

Węgiew Górnośląski

pierwszej jakości T. 66 za tonnę z dostawą przed dom — oraz KOKS i DRZEWO opałowe polca biuro węglowe
ALEKSANDER POWROŹNICKI i S-ka
emer. ppłk. W. P.
Lwów, R. Ujejskiego 14. Tel. 74-70.

Deklaracja lojalności nauczycielstwa ruskiego.

Nauczycielstwo szkół powszechnych narodowości ruskiej powiatu rohateńskiego na zgromadzeniu swojem, odbytem onegdaj w Rohatynie, zgłosiło z inicjatywy członków owegoż Oddziału Towarzystwa wzajemnej pomocy, ukraińskie nauczycielstwo uchwalilo złożyć na ręce inspektora szkół powszechnych, p. Karola Dzieszkuski, deklarację i zapowiedź dalszej szczerzej i lojalnej współpracy dla dobra Państwa Polskiego. Równocześnie w związku ze zbliżającymi się wyborami, nauczycielstwo to oświadczyło, że solidarnie popierać będzie listę Marszałka Piłsudskiego nie tylko czynnym bezpośrednim udziałem w głosowaniu na tę listę, ale i przez jej propagowanie na swym terenie pracy.

Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem

Województw Południowo-Wschodnich

URZĄDZA DZIŚ W CZWARTEK 6 LISTOPADA B. R.

O G. 18-tej WIECZ. W SALI TEATRU WIELKIEGO

ZEBRANIE OBYWATELSKIE

NA KTOREM MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Dr. FELICJAN SKŁADKOWSKI

WYGŁOSI PRZEMÓWIENIE NA TEMAT:

„NASTROJE WYBORCZE“

decznego drubna nas wszystkich, Tadeusza Rybickiego.

Anny Gostyńskiej, oklaskiwanej tak gorąco na scenie, artystki przedziwnie nie swojskiej, choć Rosjanką była z pochodzenia. Przyjacielki i opiekunki weteranów 1863 r., dalej artystki malarzki Marii Dulebianki, przed wojną zapalonej pionierki równoprawienia kobiet, w czasie inwazji rosyjskiej prawe ręki prezydenta Rutowskiego w akcji humanitarnej; kobiety niezwykłych zalet serca i umysłu, wielkiej działalności społecznej, Marii Wysocko-woj; znakomitego artysty dramatycznego, najszerszego zła Romana Żelaznego; reżysera Bogo-Żelaznego, Belotowskiego, Dykasa i Potra Harasimowicza; inżyniera Juliana Zacharzewicza, który przyszołoby nasze miasto tytuł monumentalnym gmachami; filantropów i twórców fundacji: Brata Alberta, przed uśnięciem się ze świąta artysty-malarza Chmielowskiego; przyjaciela młodzieży Probusa Barczewskiego; małżonków Bilinskih, Niemca Roberta Domsa, Romana Duchowskiego, Włodzimierza Dziedzickiego, Dawida Abrahamowicza; lekarza-apostola dr. Żulińskiego, dr. Józefa Torowicza i legion innych. Generałów Heydenreicha-Kruka, Antoniego Jeziorskiego, Benedykta Koryzki, którzy po tragicznym epilogu powstania narodowego, we Lwowie spędzili ostatnie dni życia.

Pragnęliśmy się snuć dalej wątek wspomnień i przypomnieć współczesnym długie szeregi dalszych nazwisk,

pamięci godnych, rany gwady jednak nie pozwalają na to. Istnieje przecież mogiła, ku której dąży tłumne pień grzywny, grób, kryjący pomierne szczątki księcia Kościółka, uwazanego już za życia za świętego, ks. arcybiskupa Łaskowicza. Na innym cmentarzu, Janowskiem, spoczął wśród swoich najbardziej szlachetnych parafian, arcyprzełożony wyjątkowych zasług dla Kościoła i wkrzeszonego Państwa Polskiego, ks. dr. Józef Bilczewski. Na górze stracenia zasypali austriacy wapnem nieposzanem zwłoki męczenników narodowych Teofila Wiśniowskiego i Józefa Kapuścińskiego. Choć wędrowka pod ich obelisk pamiątkowy, ustawiony w r. 1895, odbywa się co najmniej 3 lipca, przecież i w dzień poświęcone kultowi dziełom zmarłych, i za dusze tych dwu „niezłomnych szermierzów wolności“ popłynąć winny mody przed tron Stworcy Najwyższego.

Zaduski święci Lwów od dawna bardzo uroczysty. Ku cmentarzom Łyczakowskiemu i Janowskiemu (Stryjski, Gródecki i Żółkiewski są już zamknięte) dąży niecierpliwie tłumy; wozu Miejskiej Kolejki Elektrycznej, wozu i fiakry paku, jak w żaden inny dzień w roku. Grobowce i kryzły toteż w wieściach i w kwiecie; od płonących świec i lampek biegnie nad Bożą rolę krawata luna; na całym cmentarzu panuje ścisła gziendzielnia nie widziny.

W lata zaboga austriackiego tłum młodzieży śpiewał pieśni patriotyczne u krzyża pamiątkowego i grobów najwięcej zabuzonych w narodzie. Słowa

hymnu: „Boże, coś Polskę“ i choruła „Z dymem pożarów“ drażniły austriackich przedstawicieli ładu i porządku, często następowały wiec starcia z policją, która strzegła ponadto pilnie Namiestnictwa i mieszkanka konsula rosyjskiego. Od mogiły Czerwonych dołatywały dźwięki „Czerwonego sztandaru“.

W czasie inwazji rosyjskiej obcho- dził Lwów Zaduski w ciszy i skupieniu. W r. 1918 modlono się raczej po kościołach i w czterech ścianach własnych mieszkają. W wolnej Polsce przy kwie, na którym ku którym wzięły się serca całego narodu. „Chora“ zastąpiła tak aktualna dziś „Rota“; hymn błagalny o niepodległość Ojczyzny — smętna piosenka żołnierska „Spój kolego w ciemnym grobie, niech się Polska przyniesie tobie“.

Nad drogiemi nam mogliami czuwają dobrze zażubione już towarzysza: Straż mogił polskich bohaterów i Opiekę nad grobami bohaterów Wschodniej Małopolski; w pierwszym z nich pracują niestrudzenie pp. prezydentowa Neumannowa i Mazanowska; w drugim przebiegają Marian Weber i Józef Białynia Chłodecki.

Całe społeczeństwo polskie winno otaczać stałą opieką groby tych, którzy umiłowano Ojczyznę przyczętozawiać krwią swoją serdeczną.

Groby te wołają potężnym głosem: „Lwów był nasz i będzie nasz!“

Tępienie zawodowego kwestarstwa.

Wedle ostatnich doniesień z prowincji do tut. władz, powiaty Małopolski wschodniej zalane były wprost zawodowymi kwestarzami, zbierającymi składki na różne cele społeczne. Na terenie Województwa lwowskiego stwierdzono ponadto, że wiele instytucji społecznych, powierające prowadzenie zbiorczych zawodowym kwestarzom, oddaje prawie z reguły 50% zebranych sum na ich rzecz. Zanotowano nawet dość liczne wypadki, gdzie zwyczaj kwestarzy dochodził do 70%. Brak kontroli, niewiadomość ofiarodawców i ich nieostrożność pozwałały ponadto zawodowym kwestarzom na liczne nadużycia np. przez niewyliczanie się z kwot ofiarowanych, a nie uwiecznionych w odpowiednich listach. W związku z tem lwowski Urząd Wojewódzki wydał ostatnio opublikowany wyśkok do starostów.

Papież pisze pamiętniki.

Papież Pius XI pisze pamiętniki. Pracy tej, która polega głównie na spisaniu luźnych notatek robionych w różnych okolicznościach życia, poświęcił Papież w tym roku całkowity czas przeznaczony na odpoczynek. Pamiętniki te mają się wkrótce ukazać w wydaniu książkowym pod nazwą „Rodzinne nazwisko Papieża Piusa XI: Aeneas Piccolomini“.

KRONIKA

LISTOPAD

6

Czwartek

KALENDARZ
Rz.-kat. Leonarda
Gr.-kat. ArctyWschód słońca o 6 m 21
Zachód „o 6 m 54
Długość dnia o 9 m 33

WOWSKA

TEATR WIELKI.

Czwartek, piątek i sobota, o godz. 7.30 wiecz.: „Fiolek z Montmartre”.

Niedziela, 9 b. m., o godz. 3.30 popoł.: „Kigoro”, opera Verdiego. Występ Czarnokopieckiego.

Niedziela, 9 b. m., poniedziałek, 10 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Fiolek z Montmartre”.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Czwartek 6-go, piątek 7-go i sobota 8-go b. m., o godz. 7.30: „Dzielný wojsk Szewł”.

Niedziela, 9 b. m., o godz. 3.30 popoł.: „Król Nikodem”.

Niedziela, 9 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Dzielný wojsk Szewł”.

TEATR MAŁY.

Czwartek, 6 b. m. i w dni następne, o godz. 7.30 wiecz.: „Pierwsza pani Selby”.

Niedziela, 9 b. m., o godz. 3.30 popoł.: „Wieczne pióro”, komedia Fodora. (Ceny zmniejszone).

Niedziela, 9 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Pierwsza pani Selby”.

TEATR NOWOSCI.

Czwartek, 6-go i piątek, 7-go b. m. o godz. 7.30 wiecz.: „Louisiana”, występ Operki Wirtzkiej.

W Teatrze Rozmaitości dziś wraca na afisz „Dzielný wojsk Szewł” i grany będzie co dzień na poniedziałku włącznie, aby nastąpić zająć z repertuaru na czas dłuższy. We wtorek bowiem główny reżyser dramatu p. Leon Schiller wystąpi z nową premierą, która będzie nie grany dotychczas „na nas dramat Hauptmanna „Dorota Angermann”.

Kuniewiczówną w roli tytułowej. Popołudniową niedzielą po cenach znizowanych wydał groszka Goetia i Malczewskiego „Król Nikodem”.

W Teatrze Małym wspaniała komedia Ervina „Pierwsza pani Selby” stanowić będzie zapowiedź przez, czas drugą akcję, przeżyjemy dzięki świetnemu wykonaniu p. Zbiłkowskiego, odwrócony rol tytułowej, daje kreację, stanowiąc niezaprzeczenie ostatni wyraz sztuki aktorskiej, jest też co najmniej przedmiotem serdecznej uwagi ze strony publiczności. Gwastowne dekoracje są dziełem W. Dzwarskiego. „Pierwsza pani Selby” grana będzie co dzień. W niedzielę popołudniu doskonała komedia Fodora „Wieczne pióro”, po cenach znizowanych.

Pamiętajmy o tem, że lista Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem nosi Nr. 1 NA CZELE TEJ LISTY WIDNIEJE NAZWISKO JOZEFA PIŁSUDSKIEGO To powinno każdemu wystarczyć.

W Teatrze Nowości dziś premiera — wspaniała operetka nurzyńska pt. „Louisiana”, wykonana przez zespół z Nowego Jorku. Dowcipna akcja i świetne wykonanie, muzykalny balet, murzyński chór, czarny jazz, zło się na nieporównywalnie całość, za którą szalał Paryż, Berlin, a ostatnio Warszawa. Zespół murzyński, również jak i repertuar nie ma nic wspólnego z polem, który wysypał we Lwowie parę lat temu i stary artystycznie o wiele wyżej. Tyłko 4 razy układa się ta fenomenalna atrakcja w naszym mieście. I. j. dziś w czwartek, dnia 6-go 7-go, 8-go i 9-go b. m. Bilety wczesniej do nabycia w kasie kinoteatru „Kopernik” w godzinach od 1 do 4 i od 6, oraz od 6.30 wieczorem w kasie teatru Nowości do końca I. aktu.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

APOLLO: „Krew na piasku” (dźwiękowiec).

CASINO: „Taniec wśród serc”. Film dźwiękowy.

CHIMERA: „Hrabia Capigliotto”.

FATAMORGANA: „Dzwonnik z Notre Dame”.

GRAZYNA: „Romans nad Rio Grande”, dźwiękowiec.

KOPERNIK: „Cztery pory” — film dźwiękowy i „Kokosowe orzechy”.

LEW: „Trójka”, w gł. rol. Olga Czechowa i Adalbert Schletow. Pieśni i chóry w języku rosyjskim.

LUNA: „Czarny ptak”.

MARYSIENKA: „Cztery pory” — film dźwiękowy i „Kokosowe orzechy”.

OAZA: „Gehenna pasierbicy”.

PALACE: „Moje słoneczko” z Janet Gaynor — oraz dźwiękowiec.

PANI: „Trędowata”.

PASAZ: „Angielka” (dźwiękowiec).

PRZEMIEN: „Zagłada Rosji” oraz rosyjski.

RAJ: „Białe cienie”, dźwiękowiec.

SPLENDID: „Wiosna miłości”.

STYLWY: „Poeta zebrał” oraz film „Patachón”.

Na sezon jesienno-zimowy

SUKNA

ROCE NA KONIE I ŁOŻA

Towary doborowe.

Ceny najniższe.

—

—

—

—

—

UCIECHA: „Zakazana kobieta”. (Varcony, Schildkraut).

WAZNE DLA P. T. CZYTELNIKÓW
Z POWODU ZMIANY PROGRAMU
Kinoteatr „Stylowy” we Lwowie, Szczęśliwiec 5 (naprzeciw Kościoła Marii Magdaleny) wywiesił obelisk swietny program:
1. „Poeta zebrał” w gł. rol. John Barrymore — Conrad Veidt — Marcelina Dima.
2. Nareszcie zapomniał ludzie o swoich trokach i zmierzwiach, bo ujrza Patachóna w kinoteatrze jako gwiazdę! — Orkiestra salowa. Ceny bardzo przystępne.

Program Kasyjna i Kola Lit.-art. na niedzielę i czwartek, 6 b. m. o godzinie 20-tej koncert Wacława Kochanickiego, skrzypka. Przy fortepianie Helena Ostrowska. Bilety do nabycia w kasie Kasyjny.

Związek Polskich Urzędników Państwowych urzędują dnia 8 b. m. w sali T. S. L., ul. Czarnieckiego 1, II p. Jeźniącą Zabawę Tanczącą. Wstęp ściśle za zaproszeniem, od 10.00, składam się 1.50. Strój wizerowy, Orkiestra salowa. Początek o godzinie 20. Dochód na budowę Domu Wypoczynkowego.

Stowarzyszenie Absolwentów Lwowskiej Szkoły Lidoowej, T. S. L. i Kasa Wzajemna odbędzie się 8 b. m. o godz. 6-tej popoł. w sali Lwowskiej Szkoły Handlowej, ul. Franciszkańska 9, z odzierzeniem p. Stanisława Nowaczkiego p. t. „o skarbowości”. Goście mile widziani.

Zabawę dla młodzieży urządził Komitet kolonij niemieckiej w niedzielę, 9 b. m. o godzinie 12.30 w sali Lit.-art. Kasyjny 217. W programie — obok zwykłych zabaw, konkursy zręczności i występ artysty-komedy. Wygrana: nowe narty, zegarki, lobyety, aparat fotograficzny.

Podwicekole Kola Tow. Szkoły Ludowej. Na zakup książek dla ludu wiejskiego urządził Kola Towarzystwa Szkoły Ludowej im. Józefa Piłsudskiego, ul. Franciszkańska 9, podwicekole artystyczno-taneczny przy ławach.

Polce: **FABRYCZNY SKŁAD SUKNA LUDWIK RALSKI** Lwów, ul. Rutowskiego 17. (naprzeciw Katedry).

— ROK ZAŁOŻENIA 1912 — TELEFON 18-56.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

skawym współzłudzie pierwszych dniach. Hlubie oficerze zaproszeni we własnym zarządzie. Początek punktualnie o godz. 3 popoł. Wstęp na salę 2 zł. Karty wstępu wczelnie nabyć można u portjera Hotelu Georga, a dnia 6 b. m. przy wyjściu na ul. Krasickiego.

Tow. Pol. Młodzieży im. Dł. Kościuszki wywiesił swych członków i członkinie na zebranie przedwiozowe celem obwieszczenia się za listą Marszałka i Kłobuckiego (BIBW) i Kłobuckiego odbędzie się w piątek, 7 b. m. o godz. 7 w sali przy ul. Krasickiego 1, p. (gmach dawnej Dyrekcji kolejowej).

Zebrańce „Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet (ul. Grodzickich 1) zapowiedziane na godz. 6 w czwartek, dnia 6 listopada br., przesuwa się na godzinę 7 tegoż dnia. Termin Zebrania Zezradu zostaje bez zmiany.

Polskie Towarzystwo Filologiczne (Kolo lwowskie). Pożyczenie naukowe odbędzie się 7 b. m. o godz. 18, w sali IV na I p. w Uniw. wroc. przy ul. Marszałkowskiej 1. Odczyt wygłosi: 1) prof. R. Gąsienicz; Wergiliusz jako czarownik, 2) prof. St. Pilch: Wergiliusz w Polsce.

Polskie Towarzystwo Filologiczne. W sobotę, dnia 8 listopada br. odbędzie się w Seminarium Filologicznym Uniwersytetu, ul. Franciszkańska 9, zebranie, na którym dr. Daniela Gronskiego wygłosi odczyt p. t. „Charakterystyka Uitzra”.

Wiceprezydent miasta Lwowa inż. Michał Kolbuszowski po powrocie do zdrowia objął urzędowanie.

Na posiedzeniu Sekcji IV Rady Miejskiej, odbytyj pod przewodnictwem r. Włodzimierskiego, naczelnego lekarza dr. Dolifskich złożył sprawozdanie ze stanu zdrowotności miasta Lwowa, jak wynika ze sprawozdania, stan ten jest zadowalający. Jedynie stan płonicy nie zmienił się, przebieg tej choroby jednak jest łagodny, a śmiertelność w tym czasie spadła na 1.3%. Uchwalono dalej wezwać Magistrat do naprawy urządzeń kąpielowych w szkołach powszechnych.

Pow. Komitet Obchodu dziesięciolecia zwycięskiego odparcia napaści Rosji sowieckiej, Uroczysta Akademia odbędzie się w niedzielę, dnia 9 b. m. w sali Stow. „Gwiazda” we Lwowie, ul. Franciszkańska 7, z następującym programem: 1) O godz. 9 rano uroczysta Msza św. w Katedrze obrz. rzymsko-kat. 2) O godz. 12.30 w sali Stow. „Gwiazda”. 3) Uroczyste poległości Powiatu Lwowskiego, 6) Wnieńcie pieśni polskich, odegra orkiestra T. S. L., 9) Deklamacje, 4) Przemówienie Pani Zdz. Stronickiej, 5) Orkiestra T. S. L. Lewandowskiej, 6) Piosenki Legionowe w obrazach.

Do posiadaczy pamiętek Powstania Listopadowego. Dnia 10-go listopada mają ostateczny termin zgłaszania eks-

„Pierwsza pani Selby”.

Komedja w 3 aktach St. John'a Ervina. Przekład Florjana Sobieniowskiego. Teatr Mały.

Parę miesięcy temu cały Lwów chodził do Teatru Wielkiego na czarującą, koncertową „Trio”. Chodził młody nietylko dla Malickiej, Węgiełki i Sawana, ale dla oryginalności tej tak bardzo aktualnej i współczesnej sztuki.

Kto współzłudzie z mężem, opuszczonym lekkośmiałym przez żonę — lalcę, kto poprzec świętym dowcip piankowej komedji umiał przeżyć ukryty w niej tragizm legalnego małżeńskiego trójkąta, ten w sztuce Ervina, wprowadzając na scenę Teatru Małego, ma sposobność rozróżnić się w tej samej kwestii, ale od strony — kobiety.

Dzieje rozwodów i ponownie zawieszanych stał się specjalną karzą w historii nowoczesnej sztuki małżeńskiej. Różni różnie pojmują ten specyficzny objaw powojennego strachu mężczyzny do kobiety. Jedni jako wyraz najwyższej wolności i „ukulturowania” powojennego człowieka, inni jako chorzliwy sposób legalizowania winy, inni jeszcze — jako objaw praktycznego rozumu i niezłą koniunkturę życiową.

Erwin stanął na stanowisku bardzo ludzkiem i głęboko moralnym. Naogół sprzeciwiał się rozwodom, jako nonsensowi z punktu widzenia psychologii i etyki. Zdaje się on — razem z młodocianym Allanem Sel-

by — wierzyć w moralną nierozwrotność małżeństwa. Ale z drugiej strony, przez usta osoby bardzo wysoko postawionej przez siebie etycznie, powiada, że w pewnych razach rozwód jest jedynie etycznym krokiem...

O tem jednak i my wszyscy wiemy. W sztuce, bo o nią tu przecie chodzi, pokazano nam takie stadło, którego rozbicie okazało się — nonsensem.

Dlaczego? Para nie wydaje się dobrana. On — egoista, fantasta, wielkie dziecko, mimo tejżej głowy i — przyznajmy — lichy charakter. Ona — znacznie wyżej stojąca od męża intelektualnie, ocale niebo przetrasta go postępowaniem etycznym. Wyszła z małżeństwa z miłości. Była wierna przez 10 lat pojęcia, zostaje wierna i po rozstaniu się z mężem.

Właściwy charakter ich małżeństwa, ich idealny, duchowy stosunek, nie zmienia się i po rozwodzie. Nie zmienia się nawet po ślubie pana Selby z młodą, piękną dziewczyną, która rozzerwała jego małżeństwo. Pierwsza pani Selby zawsze jest dla niego jedyną na instancję, jedynym źródłem rady, do którego dawny mąż przyczołdził w najkrzyżniejszych momentach. A po stronie kobiety trwa ciche, spokojne, spowieńczone uczucie, jedyna miłość jej życia, która każe rozumieć i przebaczać wszystko.

Do jedyną odpowiedź na pytanie, dlaczego ten rozwód okazuje się nonsensem, jest — miłość. Piękna świadoma swej siły i celu miłość żony, i bezwiedna, może bardzo samcza, egoistyczna, ale wrosła w krew — miłość męża. Tyłko, że mąż jest mężem i ojcem marnotrawnym i dopiero musi odbyć długą drogę nawrócenia.

Pokazano nam właśnie nawrócenie pana Selby. Pewnym może błędem sztuki było to, że autor zaraz w pierwszej scenie wyraźnie, ustami synów państwa Selby, zaznaczył totalny perypetyj komedji. Zbyteczne były te układy i intencje dzieł wobec żywiołowej, głębokiej konieczności psychologicznej głównych osób, a przynajmniej stare komedje, w których akcja stała się wynikiem umowy, lub żartu pewnych figur. Lecz mimo tej apriorycznej intencji sztuki, również jej, rzuceniu między dwie kobiety: pierwszą i drugą panią Selby, został przeprowadzony po mistrzowsku.

Nie jest ta sztuka komedja. Nazwano ją tak chyba dlatego, że człowiek nowoczesny całe swoje życie traktuje w sposób lekki, „komedjowy”, a w tragediach używa tylko dysputy i wyjaśnień, zamiast sztyletu, tanczniczy, lub szalenstwa. Człowiek nowoczesny kocha — śmiech i lubi nim krasować nawet statek swojej drogi krzyżowej. Tak też pogodnie, wśród dykretnie strzelających rakiet doborowego, nie tandemnego dowcipu, chwilami nawet zabawnie, toczy się tragedia dwu osób: Pierwszej pani Selby i jej eks-małżonka. Ale toczy się tak niespostrzeżenie, w tak niegroźnej formie, że widownia raz w

raz wybucha śmiechem, zasugerowana snąc o „komedji” na afizku.

Nie kłódko — to sztuce osób ani sytuacji naprawdę komedycznych. Komidcz, choć irytujący w swoim ślepm uwielbieniu samego siebie jest przedwzrostkiem James Selby — niefortunny małżonek. Komidcz jest „wujaszek Harry”, rybak — amator i wyczysty konkurent do ręki pierwszej pani Selby. Komidcz w zestawieniu swej ultra — egoistycznej psychiki z kłopotliwą sytuacją w zdobywaniu margabiego jest nawet drugą panią Selby. A ileż ironii i żartu — choć bolesnego — dotarcza ta taka wywołująca współczesną konstatację dwu różnych, połączonych z rozwiedzeniem jednej z nich... Zawszeż jednak członkowie tej rodzin żyją — sobą, zmuszeni do tego kaprysów losu, lub łezkami, mocniejszym od kaprysu: interesem życiowym i... sercem.

Final te sztuki przyniósł chlubę autorowi. Uniknięto banalnego padnięcia sobie w ramiona dawnych małżonków. Pani Selby, bogatsza o całe doświadczenie samotnych 5-ciu lat, postanawia nietylko prawie, ale faktycznie odzyskać jednego swego miąższynę. Umie słuchać uczucia niewolnicy, czekającej skienia swego władcy, aby stworzyć sobie życie lepsze i trwałe od dawnego — o ile je wogóle stworzy.

Bo może obudzi się w niej — mimo wszystko — świadomość, że szkoda jej, indywidualnej i czystej, jak kryształ, kobiety, dla takiego człowieka bez twarzy, jakim jest pan Selby — małżonek?

Ala niema obawy. W ostatnim

Budowa nowego mauzoleum Leni na placu Czerwonym w Moskwie została ukończona. Odsłonięcie nastąpi dnia 7 bm. Mauzoleum wykonano według projektu członka Akademii Sztuki, posiada kształt szkieletu, którego podstawą wykuta jest w granicie trójkolorowym: czerwonym, szarym i czarnym. Mauzoleum zajmuje przestrzeń 5,800 m.² Górna część jego kolumnady głównej sali sz. z porfiru. Ogólna waga mauzoleum wynosi 15 tysięcy tonn. Budowa jego trwała 18 miesięcy.

CENTRALA PONCZOCH Pfau Rynek 19. NAJTANIEJ bo wchód przez sień.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Ważne dla hodowców zwierząt futerkowych.

Zwyczajnym dorocznym odbędzie się w Toruniu w okresie od 8 do 12 listopada piąta z kolei Pomorska Wystawa Drobiu, gołębi, królików i zwierząt futerkowych.

Wystawa w Toruniu, która corocznie zbiera duże sukcesy, przyczyniła się znacznie do wzmocnienia zainteresowania hodowlą zwierząt futerkowych wśród naszych rolników. Pierwsze hodowle w Polsce powstały też na Pomorzu.

Obecnie mamy już kilkulatnie doświadczenia, gdyż powstały i egzystują hodowle lisów srebrnych, a również rzimówców i innych futerkowych zwierząt. Jako najłatwiejsze do hodowli i najmniej wymagające zalecane są rzimówce, zwierzęta o futerku szlachetnym, które dają największe bodaj zyski.

Jak zaznaczyliśmy, wymagają one najmniej zabiegów. Paszę otrzymują tak samą jak dla królików, tylko że ilość przeznaczona dla królika, starczy na 5 rzimówców.

Przytem piźmowce są bardzo odporne na zmianę warunków atmosferycznych. Hoduje się je latem na powietrzu, a zimą w klatkach. Samice mają młode 3 razy do roku, za każdym razem po 8 do 15 sztuk.

Tak łatwe warunki hodowli piźmowców powinny skłonić niejednego rolnika do zajęcia się tą hodowlą, która przy niewielkim nakładzie środków i pracy może stać się dla niego jednym z poważnych źródeł dochodów. Zbyt na futerka jest zapewniony, ponieważ produkcja krajowa, będąca dopiero w zątku, na duży rynek zbytu w całym kraju. Może to być również dla wielu korzystną pracą dodatkową. Okresem najodpowiedniejszym do zakładania hodowli jest późna jesień od października do połowy grudnia.

Informacje co do hodowli oraz wystawy zwierząt futerkowych, można otrzymać w Komitecie Wystawy Drobiu w Toruniu, przy ul. Sienkiewicza 1. 40. (TEROL).

rocznie łącznie 280 wagonów po 7000 kg. najlepszej bibuli do papierosów i rozmaite inne bibuly w arkuszach i zwójkach dla rozmaitych celów technicznych. Oprócz tego wytwarza się tam rocznie około 60 wagonów tektury.

Polski przemysł papierniczy zbywa większą część swej produkcji w kraju. Ilość papieru konsumowanego w kraju w roku 1928 wyniosła łącznie 158.000 tonn, które składają się w 82% na wyrób krajowy, zaś w 18% na grzyw. Pojemność rynku polskiego wzrosła bez wątpienia w ostatnich latach bardzo znacznie. Konsumpcja pa papieru poważnie wzrosła przez uprzedmiennie kraj i wprowadzenie kultury na kresach wschodnich, jednakowoż pojemność rynku wewnętrznego wzrosła w proporcji daleko mniejszej aniżeli produkcja. Pozostają przeto wciąż znaczne nadwyżki produkcji, które muszą być zbyte zagranicą. Obecnie jednak nie posiada jeszcze wywóz polskich wyrobów papierowych większego znaczenia. Wyjatek stanowi eksport bibuli do papierosów, który rocznie wcale pomyślnie i otwiera też bardzo korzystne horyzonty na najbliższe lata. W roku 1928 wywieziono z Polski tylko 4190 tonn papieru, podczas gdy przywóz wynosił 32.754 tonn. Import ten składał się przeważnie z papieru drukarskiego i papieru do pisania (1.906 t.), tektury (10.709 t.), papieru gazetarskiego (5354 t.), innych wyrobów (3.037 t.) i papieru do pakowania (1.559 t.). W porównaniu z rokiem ubiegłym przywóz — wprawdzie silnie się zmniejszył, jednak pozostaje wciąż jeszcze na wysokim poziomie. Zmianamiem prztem jest, że importowany papier zagraniczny wytwarzany bywa zagranicą z polskich surowców, jak masy drewniane, celulozy i galgano. Wobec inwestycji i modernizacji dokonanych w ostatnich latach w poszczególnych przedsiębiorstwach należy spodziewać się, iż produkcja jeszcze poważnie wzrośnie, a tym samym uniemożliwimy się po największej części od przywozu zagranicznego. Dalszy rozwój polskiego przemysłu papierniczego zależnym jest, z uwagi na łączność jego z wewnętrznym rynkiem, od ukształtowania się ogólnej sytuacji gospodarczej.

Notowania giełdowe.

GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, 5 listopada.
Dolar w obrotach prywatnych 12.89 1/2.
W transakcjach międzybankowych płasno 23: Nowy Jork 8.910—8.915, Londyn 43.10—43.14, Zürich 173.00—173.10, Praga 10.43—10.46, Wiedeń 125.68—125.78, Berlin 213.35—214.15.
Na Giełdzie akcyjnej do transakcji nie doszło. Uspokobienie bez ochoty, przy zanikowej tendencji.

GIEŁDA ZBOZOWA.

Lwów, 5 listopada.
Na Giełdzie egzekutywną sprzedaż fasoli oraz transakcje w ziemiachach po cenach dotychczas notowanych.
Tendencja utrzymana, uspokobienie spokojne.

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, 5 listopada 1930

Berlin	16884.00	Czerwiński	43.50
Budapest	12406.00	Aust. kol. p.	38.05
Bukareszt	425.50	Węg. papier	238.50
Kopenaga	189.55	Cement	77.50
Londyn	3442.75	Browary	106.50
Mediolan	3710.50	Alkohol	19.60
N. Jork	708.60	Berg a. Hut.	57.65
Paryż	27.8100	Poldi Hütten	108.90
Praga	21.0125	Prager Eisen	509.00
Warszawa	7963.00	Rimma	72.00
Zarych	137.59.00	Siedla	77.25
Reńta majowa	130.00	Sienkiewicz	12.75
Reńta lotowa	137.00	Silesia	2.70
Danaj S. Adria	86.66	Zieloniewski	27.75
Bankier	17.25	Apollo	109.00
Kompas	12.25	Nafita	28.00
Unibank	3.30	Rakowca	—
Bank polsk.	112.50	Bank Malop.	0.63
Bankkredit	94.00	Fanato	0.63
Kreditalanst	47.00	Kurpety	3.55
Hofpizary	63.50	Galicja	21.00
Landbank	23.00	Schindnia	10.00

Ostatnie wiadomości giełdowe.

GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, 6 listopada.
Na Giełdzie akcyjnej uspokobienie słabe.

GIEŁDA ZBOZOWA.

Lwów, 6 listopada.
Na Giełdzie zbożowej tendencja utrzymana, uspokobienie spokojne.

TOWARZYSTWO KREDYTOWE

MIEJSKIE WE LWOWIE
podaje po myśli § 56 statutu do wiadomości, że dnia 1 grudnia 1930 r. odbędzie się w lokalu Towarzystwa we Lwowie, przy ul. Halickiej 21/II p. 3 losowanie 8% listów zastawnych, opiewających na złote w złotych.

ZGUBIONE DOKUMENTA.

UNIEWAŻNIAM zgubiony dyplom inżyniera rolnika na nazwisko Kazimierz Antoni Szwarczik.
10191-1

głębiony i przybity, ale nie zirytowany.

— Przypuściłmy więc, że Viron nie był zdolny do takiego czynu... Czy sądzi pani, że Messire mógł napisać na nią?

— Nie wyobrażam sobie powodu, dla którego Messire miałby tak się mną postąpić.

— Może był zazdrosny o profesora.

— Nie upoważniałam go do takich uczuć, panie sędzio — rzekła z godnością Lulu.

— Przysięgam i wierzę pani najzupełniej, ale przecież możliwe jest, że Messire kochał się w pani, a pani mogła o tem nie wiedzieć. Stąd uważał profesora za swojego rywala, i mógł pragnąć jego śmierci.

— Jestem pewna, że nie kochał się we mnie.

— Pewna? Skąd pani ma tę pewnością?

— Takie rzeczy były się zawsze, panie sędzio — odpowiedziała, czerwieniąc się, Lulu.

— Tak... tak... oczywiście... — mruknął Rienen. — Dziękuję pani. Może pani będzie tak uprzejma i poprosi pannę Premier do kancelarii.

Lulu wyszła i w chwilę potem Ne-

ponadto posiada Polska dogodnie środki popedej jako węgiel, a wreszcie także i zastęp kwalifikowanych robotników.

Łącznie wartość produkcyjna polskiego przemysłu papierniczego wyniosła już w roku 1929 — 153 mil. zł., ilościowo zwiększyła się produkcja z 74.459 tonn w roku 1925 na 135.000 tonn w r. 1929. Z początkiem 1929 r. zatrudniał polski przemysł papierniczy w 55 przedsiębiorstwach 10—15.000 robotników.

Ważnym ośrodkiem wyrobu papieru jest okręg Żywiecki, położony około Bielska-Białej. W tym okręgu wytwórczym zatrudnionych jest obecnie około 1200 pracowników. Znajdują się w Żywieckiej Fabryce Papieru trzy maszyny papiernicze wyrabiają

może mi powtórzyć raz jeszcze to wszystko, co pani zeznała w lesie — zwrócił się do Lulu, która wzwała do kancelarii.

Lulu odpowiedziała po raz trzeci swoją przysięgą.

— Więc nie zauważyła pani napastnika? Nie wie pani zupełnie, kim był ten człowiek?

— Nie, panie sędzio. Było to dla mnie zupełnie nieprzewidywalne i stało się zbyt szybko, abym mogła się zorientować.

— Czy nie sądzi pani, że napastnikiem był profesor Viron, który w ten sposób chciał wyrzucić zemstę za odrzucone wyznaczenie? Może wytrącony z równowagi panii odmową, stracił panowanie nad sobą i rzucił się na panią... Chciał panią obwieścić, aby ją mieć w swojej mocy... Dalec... przypuściłmy, że uczeń Messire był mimowolnym świadkiem tej sceny... Oburzoną, rzucił się na profesora i zabił go.

— Znalazm profesora Virona zbyt mało, aby móc o nim mówić. Jednakże taki czyn z jego strony wydał mi się nieprawdopodobny. Profesor był bardzo łagodnego usposobienia, gdy zaś rozstaliśmy się, był bardzo przy-

(Przedruk wzbłonony.)
*INTAIR et STEEMAN. 42)

Duchy w Kolegium.

Przedlak autorzowany z francuskiego.

Ciało profesora poetki przewieziono do kolegium, dokąd udali się także wszyscy, którzy byli na miejscu zbrodni.

Pan Pille zebrał uczniów w szkolnej kaplicy i powiadowiwszy ich o tragicznym wypadku, dodał kilka słów uspokojenia i poprosił kapelana, aby odmówił z chłopcami litanie za duszę zmarłego profesora. Wyszedszy z kaplicy, udali się do hallu, gdzie spotkali powracających.

— Serdecznie panu współczuję — rzekł sędzia, ścisłając dłoń wicedyrektora. — Rozumiem dobrze, jak straszne jest to wszystko dla pana, tem straszniejsze, że młodzież, porostająca pod jego opieką, jest mimowolnym świadkiem tych niepojętych i tragicznych wydarzeń. Ale cóż robić? Jesteśmy bezradni i nie odwrócimy nieśczęścia, które już się stało.

W kancelarii sędzia Rienen podjął dalsze śledztwo.

— Czy pani nie jest zmęczona i czy

CENA OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetrov 1-złpaltowy kolamy 8-lanowej w ogłoszeniach zwykłych (za tekst) 15 gr. — za 1 wiersz milimetrov 1-złpaltowy kolamy 4-lanowej w nadesłanach i nekrologi 40 gr. — w kronie, reperturze, na stronach tekturowych, w dziale gospodarczym, paski na stronach tekturowych 60 gr. — po kronie 50 gr. na 1-zej (pod nagłówkiem) 80 gr. — drobne ogłoszenia — słowo „0 gr.“ — drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. — Cała strona: ogłoszenia 400 zł. — tekturowa 600 zł. — pierwsza (pod nagłówkiem) 800 zł. — Ogłoszenia tabelaryczne cyfrowe 50% — zamiejscowe 30% droższe.

„Drukarnia Polska”, Lwów, ul. Chorążczyzny 17, telefon 29-19, pod zarządem Władysława Germana. — Należytość pocztowa opłacona rzytalem.

(C. d. n.)